

Tematy prezentacji maturalnych w roku szkolnym 2010/2011:

1. Porównaj wybrane kreacje bohaterów współczesnego kina z wybranymi kreacjami bohaterów literatury XIX i XX wieku.
2. Awangarda w sztuce. Omów sposoby manifestowania nowych koncepcji artystycznych w wybranych gałęziach sztuki.
3. Dzieło literackie a jego filmowa adaptacja. Na dowolnie wybranych przykładach z literatury i kinematografii światowej omów różnice między tymi dziedzinami, wynikające z odmiennych sposobów kreacji świata przedstawionego.
4. Porównaj sposoby prezentowania obrazu rewolucji w wybranych utworach literackich.
5. Na wybranych przykładach omów związki literatury z filozofią.
6. Na wybranych przykładach omów związki literatury z psychologią.
7. Homo ludens, czyli potrzeba zabawy. Omów znaczenie motywów „zabawy” w literaturze i sztuce.
8. Zbadaj wybrane afisze lub plakaty teatralne, filmowe jako klucze do interpretacji wybranych dzieł literackich i filmowych.
9. Omów funkcjonowanie wybranych toposów literackich w twórczości Jacka Kaczmarskiego.
10. Funkcjonowanie motywów biblijnych w twórczości Jacka Kaczmarskiego. Omów temat, analizując wybrane utwory z programu „Raj”.
11. Inspiracje literackie w twórczości Jacka Kaczmarskiego. Omów temat, analizując wybrane utwory.
12. Omów wpływ motywów franciszkańskich na literaturę różnych epok.
13. „Różnice kulturowe” jako temat literacki w twórczości wybranych pisarzy XX wieku. Omów zagadnie, odwołując się do interpretacji wybranych dzieł.
14. „Różnice kulturowe” jako tworzywo literackie w twórczości R. Kapuścińskiego. Omów temat, analizując wybrane reportaże.
15. Między realizmem a kreacją. Omów temat, analizując wybrane romantyczne poematy o miłości.
16. Taniec i jego symbolika w literaturze. Omów temat, interpretując wybrane utwory z różnych epok.
17. Zawody wykonywane przez bohaterów literackich jako klucz do ich charakterystyki. Omów zagadnienie na wybranych utworach.

18. Zaproponuj interpretacje najistotniejszych alegorii i symboli literatury wybranych epok.
19. Twórczość Jana Kochanowskiego w tradycji literackiej późniejszych epok. Omów zagadnienie na przykładzie wybranych utworów.
20. Twórczość Jana Twardowskiego jako gra z tradycją i kulturą współczesną. Omów zagadnienie na przykładzie wybranych utworów.
21. Twórczość Zbigniewa Herberta jako gra z tradycją i kulturą współczesną. Omów zagadnienie na przykładzie wybranych utworów.
22. Twórczość Tadeusza Różewicza jako gra z tradycją i kulturą współczesną. Omów zagadnienie na przykładzie wybranych utworów.
23. Twórczość Wisławy Szymborskiej jako gra z tradycją i kulturą współczesną. Omów zagadnienie na przykładzie wybranych utworów.
24. Twórczość Czesława Miłosza jako gra z tradycją i kulturą współczesną. Omów zagadnienie na przykładzie wybranych utworów.
25. Rola groteski w twórczości poetyckiej Bolesława Leśmiana. Omów zagadnienie na przykładzie wybranych utworów.
26. Omów cechy gatunkowe „bajki”, odwołując się do literatury wybranych epok.
27. Cechy gatunkowe ballady. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów literackich różnych epok.
28. Różne kreacje narratora. Omów zagadnienie opierając się na analizie wybranych przykładów literackich.
29. Zaproponuj interpretacje wybranych symboli charakterystycznych dla dramatów romantycznych.
30. Na wybranych przykładach literackich porównaj kreacje „bohaterów romantycznych”.
31. Sacrum i profanum w literaturze. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
32. Obraz zaświatów w literaturze. Zinterpretuj ich rolę na przykładach utworów z różnych epok.
33. Motyw państwa w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literackich różnych epok.
34. Zaproponuj interpretacje wybranych symboli charakterystycznych dla literatury przełomu XIX i XX wieku.
35. Zinterpretuj rolę postaci/istot uosabiających zło i dobro w różnych gatunkach literackich.

36. Zinterpretuj rolę postaci/istot uosabiających zło w wybranych utworach literackich i filmowych.
37. Omów różne interpretacje wybranych „motywów szekspirowskich” w literaturze i sztuce.
38. Motywy tyrtejskie w literaturze. Porównaj wybrane przykłady z różnych epok.
39. Motyw „Erosa i Tanatosa” w literaturze i sztuce. Omów funkcjonowanie motywów na wybranych przykładach.
40. Rozważ, w jaki sposób literatura ujmuje temat młodości człowieka. Omów zagadnienie, odwołując się do analizy wybranych utworów
41. Omów funkcjonowanie motywu „vanitas” w literaturze i malarstwie.
42. Omów funkcjonowanie motywu „carpe diem” w literaturze i sztuce.
43. Omów funkcjonowanie motywu szachów w literaturze (na wybranych przykładach).
44. Różnorodne ujęcia motywu „ogrodu” w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach.
45. Porównaj funkcje motywu „zemsty” w wybranych dziełach literackich.
46. Porównaj funkcje motywu „maski (masek)” w wybranych dziełach literackich, malarskich, filmowych.
47. Porównaj funkcjonowanie motywu dziecka w literaturze i filmie na wybranych przykładach.
48. Porównaj symbolikę motywu góry/gór w wybranych dziełach literackich.
49. Porównaj symbolikę motywu „ptaka (ptaków)” w wybranych dziełach literackich.
50. Rola lektur/literatury/ w kształtowaniu charakterów postaci literackich. Przedstaw problem na wybranych przykładach.
51. Porównaj funkcje motywu „dziecięcej zabawki” (lub zabawek) w wybranych dziełach literackich.
52. Na wybranych przykładach przedstaw, jaką rolę dla interpretacji dzieła literatury i sztuki odgrywa tytuł.
53. Świat widziany oczyma dziecka w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literatury polskiej i obcej.
54. Przedstaw funkcjonowanie motywów biblijnych w na przykładach tekstów różnych epok.

55. „Rozmowy człowieka z Bogiem” – przedstaw interpretacje porównawcze wybranych literackich sposobów ujęcia tego motywu.
56. Omów rolę motywów mitologicznych na przykładach wybranych tekstów literackich i dzieł sztuki.
57. Omów funkcjonowanie motywów mitologicznych w literaturze i kulturze XX.
58. Zaproponuj interpretacje symboliki ubioru/stroju w wybranych utworach literackich.
59. Wizerunek modernisty/dekadenta w literaturze. Porównaj kreacje postaci, odwołując się do analizy wybranych utworów.
60. Omów różnorodne funkcje motywu „świata – teatru” w utworach literackich.
61. Polskie obrzędy ludowe jako inspiracja artystyczna. Omów na wybranych przykładach literatury i sztuki.
62. Omów problematykę stereotypów narodowych prezentowaną w literaturze różnych epok.
63. Omów funkcje komizmu, analizując wybrane dzieła literackie.
64. „Sami swoi”, czyli Polaków portret własny w literaturze i polskiej komedii filmowej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
65. Satyryczny obraz społeczeństwa polskiego w wybranych utworach literackich. Przeanalizuj sposoby tworzenia takiego obrazu.
66. Historia Polski obecna w dziełach literackich. Przedstaw zagadnienie związków historii i literatury, odwołując się do wybranych utworów.
67. Wydarzenia historyczne jako temat dzieła literackiego. Przedstaw zagadnienie związków historii i literatury, odwołując się do wybranych utworów różnych epok.
68. Przedstaw funkcjonowanie motywu „Bożego igrzyska” w literaturze.
69. Odwołując się do wybranych przykładów literackich, porównaj sposoby ukazywania problemów wojny.
70. Omów na wybranych przykładach związki literatury późniejszych epok z tradycją romantyczną.
71. Omów na wybranych przykładach związki literatury współczesnej z tradycją antyczną.
72. Groteska w literaturze i sztuce XIX. Omów jej funkcje na wybranych przykładach.

73. Groteska w literaturze i sztuce XX wieku. Omów jej funkcje na wybranych przykładach.
74. Symbolika liczb i jej funkcje w literaturze. Omów zjawisko, posługując się wybranymi przykładami.
75. Tatyry w literaturze i malarstwie. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
76. Analizując wybrane przykłady przedstaw funkcje zwierząt w różnych tekstach kultury (literatura, sztuka).
77. Przedstaw funkcjonowanie motywu kwiatu (kwiatów) w literaturze różnych epok.
78. Dwudziestowieczne kierunki awangardowe (surrealizm, ekspresjonizm, kubizm) i ich wpływ na sztukę. Omów na wybranych przykładach.
79. Zbadaj problem mitologizacji i demitologizacji historii w wybranych dziełach literackich.
80. „Obcy”, „inny”, „odmieniec” w literaturze i filmie. Omów tego typu kreacje postaci na wybranych przykładach.
81. Wizje przeszłości. Omów zagadnienie na wybranych przykładach z literatury i filmu.
82. Adaptacje teatralne dzieł literackich. Omów na wybranych przykładach.
83. Rola tłumacza w percepcji dzieła literackiego. Na wybranych przykładach dokonaj analizy tłumaczeń dzieł literackich.
84. Dramat polskiego emigranta w literaturze XIX i XX wieku. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
85. Zbadaj obrazy społeczeństwa wykreowane w dramatach różnych twórców.
86. Przedstaw koncepcje dramatyczne wybitnych dramaturgów XX wieku. Odwołaj się do interpretacji wybranych dzieł i inscenizacji teatralnych.
87. Teatralne realizacje arcydzieł literatury. Oceń wybrane spektakle, odwołując się do tekstów literackich.
88. Biografia jako temat literacki. Opracuj zagadnienie, odwołując się do przykładów z literatury.
89. Wyjaśnij, jakie tendencje współczesnej polszczyzny znalazły odzwierciedlenie w nazwach sklepów, firm, restauracji, kawiarni, różnych instytucji. Omów problem na dowolnie wybranych przykładach.
90. Łacińskie korzenie języka polskiego. Dokonaj analizy zgromadzonego materiału językowego.

91. Cechy języka bohaterów dzieł science – fiction (literatura, film). Omów na przykładach wybranych utworów.
92. O sztuce przemawiania. Przedstaw zagadnienie na przykładzie wybranych tekstów literackich – renesans, barok, oświecenie.
93. Omów rolę mechanizmów słowotwórczych w tworzeniu nazw firm, sklepów, różnego typu produktów, itp.
94. Zbadaj, jak powstają nazwy geograficzne (np. państw, miast, miejscowości, rzek, gór, dolin i inne). Omów problem na wybranych przykładach.
95. Polskie mity narodowe i polemika z nimi. Omów temat, odwołując się do wybranych utworów literackich różnych epok.
96. Różne obrazy przyrody w literaturze. Przedstaw sposoby ich kreowania i funkcje w wybranych utworach.
97. Niepokoje ludzi schyłku wieków. Dokonaj analizy zjawiska na przykładzie twórczości wybranych autorów.
98. Literackie reinterpretacje motywów biblijnych. Scharakteryzuj sposoby i cele tego zjawiska na wybranych przykładach różnych dzieł sztuki.
99. Na wybranych przykładach przedstaw różnorodność funkcjonowania motywu pieniądza (pieniędzy) w literaturze różnych epok.
100. Biografia jako klucz do odczytania dzieła sztuki. Przedstaw możliwości i ograniczenia interpretacji dzieła sztuki rozumianego jako „pamiętnik artysty”.
101. Przedstaw różne sposoby wykorzystania motywu dojrzewania w wybranych utworach literackich różnych epok.
102. Symbol jako środek wyrazu w literaturze i sztuce – omów jego najciekawsze, twoim zdaniem, realizacje.
103. Przedstaw różne sposoby kreowania obrazu natury w poezji i malarstwie.
104. Porównaj artystyczne interpretacje motywu powstań narodowych w literaturze i malarstwie.
105. Przedstaw różne koncepcje piękna w literaturze, malarstwie i architekturze.
106. Filmy Andrzeja Wajdy jako interpretacje dzieł literatury polskiej. Omów wybrane przykłady.
107. Na wybranych przykładach omów problemy filmowej adaptacji dzieła literackiego, porównując środki artystycznego wyrazu w filmie i literaturze.

108. Wybitne dzieła sztuki jako inspiracje utworów literackich. Omów zagadnienie, odwołując się do przykładów literackich różnych epok.
109. Analizując zgromadzony materiał, scharakteryzuj funkcję „skrzydlatych słów”.
110. Scharakteryzuj język wybranych bohaterów literackich.
111. Język propagandy ustrojów totalitarnych. Scharakteryzuj zjawisko na podstawie analizy zgromadzonego materiału językowego.
112. Gwara warszawska jako tworzywo twórczości Wiecha, omów zjawisko na podstawie zgromadzonego materiału językowego i literackiego.
113. Scharakteryzuj błędy językowe twoich rówieśników na podstawie analizy samodzielnie zgromadzonego materiału.
114. Prezentując samodzielnie zgromadzony materiał językowy, opisz podstawowe zmiany zachodzące we współczesnej polszczyźnie.
115. Prezentując zgromadzony materiał językowy, opisz podstawowe zjawiska przeobrażeń języka polskiego od czasów najdawniejszych po współczesność.
116. Zbadaj zjawisko manipulacji językowej we współczesnych mediach.
117. Analizując zgromadzony materiał językowy, scharakteryzuj typy zapożyczeń we współczesnym języku polskim.
118. Scharakteryzuj różne typy stylizacji językowej i ich funkcje na wybranych przykładach literackich.
119. Dawna kultura zapisana w języku. Zaprezentuj najważniejsze etapy rozwoju naszego języka na przykładzie zgromadzonego materiału językowego.
120. Przedstaw genezę i interpretację wybranych polskich przysłów.
121. Obrzędy i obyczaje w literaturze. Omów ich funkcje w wybranych utworach.
122. Przedstaw na wybranych przykładach sposoby prezentowania w literaturze motywu miasta.
123. Adaptacje dzieł literackich w teatrze. Przedstaw artystyczne koncepcje wybranych spektakli.
124. Adaptacje dzieł literatury w teatrze telewizji. Przedstaw artystyczne koncepcje wybranych spektakli.
125. Sztuka dla sztuki? Przedstaw różnorodne poglądy na temat funkcji dzieł sztuki XIX i XX wieku, sięgając po przykłady literackie i programy artystyczne.

126. Omów na wybranych przykładach różnice między językiem mówionym a pisany.
127. Komizm. Przedstaw sposoby jego realizacji w wybranych utworach różnych epok.
128. Zanalizuj różne sposoby wykorzystywania języka w wypowiedziach współczesnych polityków.
129. Na wybranych przykładach przedstaw cechy języka komentatorów wydarzeń sportowych.
130. Gwara mojego regionu. Zaprezentuj słownictwo i podstawowe zjawiska fonetyczne.
131. Przedstaw role nawiązań do literatury i sztuki w kabarecie. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
132. Przedstaw funkcje stylizacji gwarowej w wybranych utworach literackich.
133. Analizując język satyryków, omów zjawisko dowcipu językowego.
134. Omów rolę mechanizmów słowotwórczych w tworzeniu nazw firm, sklepów, różnego typu produktów, itp..
135. Etymologia związków frazeologicznych. Zaprezentuj zjawisko na dowolnych przykładach.
136. Role stylizacji biblijnych w literaturze różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
137. Język utworów Witkacego i Gombrowicza jako wyzwanie wobec tradycji. Zbadaj rolę stylu językowego w wybranych utworach tych autorów.
138. Omów odmiany języka polskiego na konkretnych przykładach wypowiedzi publikowanych w Internecie.
139. Przedstaw sposoby ukazywania rzeczywistości PRL w literaturze i filmie.

TEMATY OLIMPIADY JĘZYKA POLSKIEGO 2010/2011

*Relacje z podróży w piśmiennictwie epok dawnych (do końca XVIII wieku). Omów zagadnienie na wybranych przykładach utworów z epoki.

* Źródła i granice pesymizmu w powieści poetyckiej polskiego romantyzmu. Omów zagadnienie na wybranych przykładach utworów z epoki.

*Postaci kobiecej tożsamości - Żmichowska, Orzeszkowa, Nałkowska. Omów problem na podstawie analizy zgromadzonego materiału literackiego i innych tekstów kultury.

* Temat językowy. "Dałby Bóg, żeby buk nie wpadł w Bug!" Naruszenie norm ortograficznych oraz zmiany we współczesnej pisowni w perspektywie historii polskiej ortografii. Omów zagadnienie na podstawie zgromadzonego materiału językowego.

*Temat teatrologiczny: Współczesne teksty dla teatru. Przedstaw problemy wybranych propozycji adaptacji współczesnych tekstów literackich dla ich scenicznych realizacji.

*Temat kulturoznawczy: Lalki, manekiny w literaturze i tekstach kultury. Omów zagadnienie na wybranych przykładach z literatury i innych tekstach kultury.